

Norges
vassdrags- og
energidirektorat

Adresseinformasjon fylles inn ved ekspedering. Se mottakerliste nedenfor.

Vår dato: 12.04.2021

Vår ref.: 202103938-7

Arkiv: 312

Deres dato:

Deres ref.:

Saksbehandler:

Rune Moe

22959315/rmo@nve.no

Tillatelse til midlertidig fravik Dam Sagevann

NVE gir Hafslund ECO Vannkraft AS midlertidig tillatelse til å tappe Sagevann i Kvinesdal ned til kote 100,0 (1,5 meter under LRV) i inntil 5 uker, i tidsrommet 15. april – 15. juni 2021.

NVE har vurdert at tiltaket ikke vil føre til varige skader for allmenne og private interesser, og legger til grunn at tiltaket er av midlertidig karakter og begrunnet i nødvendige tiltak i magasinet. Tillatelsen gjelder på nærmere fastsatte vilkår.

Om søknaden

Vi viser søknad av 13.02.2021 om tillatelse til midlertidig fravik fra manøvreringsreglementet for dam Sagevann knyttet til Sagefoss kraftverk i Kvinesdal kommune i Agder.

Hafslund ECO Vannkraft AS søker om tillatelse til å senke vannstanden i Sagevann ned mot kote 100, en senkning på inntil 1,5 m under laveste regulerte vannstand (LRV). Bakgrunnen for søknaden er rehabilitering av dammen, der det skal støpes en tetteplate av betong på oppstrøms side av dammen og de to originale inntakslukene fra 1901 skal skiftes ut. Arbeidet på dammen er planlagt med inntil 5 ukers varighet i tidsrommet medio april til medio juni måned 2021. Oppfylling av magasinet igjen til LRV kan gjøres kontrollert ved å slippe på vann fra overliggende magasiner i vassdraget.

Etter forespørsel fra NVE har tiltakshaver kommet med noen presiseringer rundt gjennomføringen av tiltaket i e-post av 22.02.2021 utover det som det opplyses om i søknaden. For fullstendig søknad og supplerende informasjon viser vi til [NVEs nettsider](#).

Høring

På grunn av sakens begrensede omfang og umiddelbare tidshorisont, har den ikke vært kunngjort lokalt. NVE har forelagt saken for Kvinesdal kommune, Statsforvalteren i Agder, Agder fylkeskommune for å

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 22 95 95 95, Internett: www.nve.no

Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

Hovedkontor

Middelthunsgate 29
Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

Region Midt-Norge

Abels gate 9
7030 TRONDHEIM

Region Nord

Kongens gate 52-54
Capitolgården
8514 NARVIK

Region Sør

Anton Jenssensgate 7
Postboks 2124
3103 TØNSBERG

Region Vest

Naustdalsvegen. 1B
6800 FØRDE

Region Øst

Vangsveien 73
Postboks 4223
2307 HAMAR

få deres syn på saken, og mener at den er tilstrekkelig belyst gjennom dette. Kvinesdal kommune har ikke kommet med uttale i saken.

Statsforvalteren i Agder har i brev av 26.02.2021 gitt følgende vurdering:

«Det er registrert truede og sårbare arter sør-øst og nord for Sagevann. Disse artene er sårbare for forstyrrelser i perioden tidlig i mars til og med juli måned. Samtidig er avstanden fra anleggsområde ved dam og planlagt helikopterrute så stor at vi mener at man kan gjennomføre helikopterflygingen gitt at man kun flyr over Haugelandsvann og Sagevannet som vist i supplerende epost fra søker (at helikopteret stort sett holder seg over vannene).

Statsforvalteren i Agder understreker at det er meget viktig at man ikke flyr med helikopter øst – sørøst for dam Sagevann. På samme måte bør det ikke flys rett sørover fra dam Sagevann. I dette området bør det ikke flys med helikopter i perioden mars til og med juli. Hvis man må fly østover fra Sagevann, bør dette foregå i dalsøkket nord for Dyreknuten (over Paradistjønna).

Hvis flyging med helikopter sør, øst og sør-øst for dam Sagevann er nødvendig for å utføre planlagt arbeid, mener Statsforvalteren i Agder at det må stilles krav om at arbeidet utføres i perioden august- februar.

Hvis slik flyving ikke er nødvendig, gitt at man kun flyr over Haugelandsvann og Sagevannet som vist i supplerende epost fra søker, har Statsforvalteren ingen merknader til søknaden.»

Agder fylkeskommune har i brev av 24.03.2021 gitt følgende uttale:

«Viser søknad om tiltak i Sagevann i Kvinesdal kommune.

Når det gjelder ansvarsområdet knyttet til fisk, har fylkeskommunen følgende merknad:

Sagevann i Kvinesdal kommune har vært regulert siden 1901 og det opplyses at det ikke er krav om minstevannføring. Det er ørret i vannet. Reguleringshøyden er på 4,5 meter. Det søkes om å senke Sagevann 1,5 meter i forbindelse med restaureringsarbeidet. Nedsenkingen skal ha en varighet på inntil 4 uker og arbeidet med dammen skal ferdigstilles i perioden april til juni. Ørreten er i hovedsak bekkegytende. I Sagevann vil det si at den gyter oppstrøms da utløpsbekken stengt. Dette betyr at en senking av vannet ikke vil få noen stor konsekvens for årets yngelproduksjon. Det er i artskart ikke gjort observasjoner av arter som antas å kunne være følsomme for nedtappingen. I og med at det er snakk om en kortvarig nedtapping på kun 1,5 meter under LRV som ikke antas å ha noen særlig konsekvens for fisk eller vannlevende organismer så har ikke Agder fylkeskommune noen krav til vilkår eller tidsperiode for arbeidet.»

Tiltakshaver har i brev av 29.03.2021 svart på de innkomne høringsuttalelsene:

«Viser til høringsinnspill fra Agder Fylkeskommune og fra Statsforvalteren i Agder til vår søknad om midlertidig senkning av vannstand i Sagevannet.

Statsforvalteren har gitt kommentarer og restriksjoner vedr. helikoptertransport. Vi kan opplyse at vi kun har behov for og kun kommer til å benytte helikopterrute lavt over Haugelandsvann og Sagevann frem til damområdet slik som beskrevet i vår søknad. Dette er akseptabel rute iflg. Statsforvalteren.

Vi ser ikke noen konflikter mellom våre planer og de innkomne innspill og kommentarer. Vi vil informere utførende entreprenør og helikopterselskapet om tillatt helikopterrute.

Vi vil også ta med et punkt i vår SHA plan vedr. Statsforvalterens krav vedr. helikopterruter.»

NVEs vurdering

Sagefoss kraftverk og tilhørende dam Sagevann er et konsesjonsfritt anlegg. Etter opplysninger fra tiltakshaver ble anlegget bygget i 1901 av Flekkefjord Everk. Hafslund Eco Vannkraft AS er nåværende eier etter at de kjøpte dette kraftanlegget i Sagefossvassdraget i 1995.

Selv om anlegget er konsesjonsfritt, har det et manøvreringsreglement. Dette er beskrevet i hjemmelsbrev av 02.09.1899, der høyeste regulerte vannstand (HRV) og laveste regulerte vannstand (LRV) i Høgsvatnet er angitt til hhv. kote 106 og 101,5. Etter det NVE er kjent med er det ikke krav til minstevannføring på fallstrekningen.

Tiltaket faller inn under definisjonen av konsesjonsplikt i vannressursloven § 8, jf. Ot.prp. nr. 39 (1998-99) punkt 9.3.

Tiltakshaver opplyser om at det er fiskeørn (NT) i tiltaksområdet. Omsøkte planer innebærer helikoptertransport av byggematerialer, da det ikke er vei fram til det gamle kraftverket eller dammen. Statsforvalteren i Agder har merknader knyttet til hvordan og når denne helikoptertrafikken ev. bør foregå, og understreker at det er meget viktig at man ikke flyr med helikopter sør, øst eller sørøst for dam Sagevann. Videre motsetter Statsforvalteren seg ikke omsøkte planer, gitt at tiltakshaver holder seg til planlagte helikopterrute.

NVE mener at helikoptertrafikken som tiltaket medfører kan ha negativ innvirkning for fiskeørn, særlig om den er hekkende. NVE mener likevel at omfanget av helikopterflygingen er begrenset. Det er relativt korte avstander og tiltakshaver bekrefter i svar på høringsuttalelsene at Statsforvalterens kommentarer tas til følge. NVE legger derfor dette til grunn i behandlingen av søknaden.

Det er også ørret i magasinet, noe som bekreftes av uttale fra fylkeskommunen. NVE anser virkningene for stedbunden ørret som akseptable, gitt en gradvis nedtapping av magasinet. Utover dette er ikke NVE kjent med ytterligere biologiske verdier i området som vil bli negativt berørt av tiltaket.

De miljømessige virkningene som følge av redusert vannstand i magasinet i en avgrenset periode på forsommeren er etter vårt syn begrenset. Ifølge tiltakshaver skal ikke samlet varighet for vannstand under LRV ikke overstige 5 uker.

NVE mener at vurderingene er i tråd med prinsippene i naturmangfoldloven som skal ivaretas når vedtak treffes, jf. naturmangfoldloven §§ 8-12. NVE kan heller ikke se at tiltaket er i strid med forvaltningsmålet for arter eller økosystemer, jf. naturmangfoldloven §§ 4 og 5.

Basert på søknad, kontakt med lokale myndigheter og tidligere erfaringer med liknende saker, anser NVE at tiltaket ikke vil gi nevneverdige skader for allmenne interesser gitt avbøtende tiltak spesifisert i vilkårene. NVE mener fordelene ved tiltaket er større enn skader og ulemper for allmenne og private interesser, jf. vannressursloven § 25.

Konklusjon

NVE gir Hafslund ECO Vannkraft AS midlertidig tillatelse til å tappe Sagevann i Kvinesdal ned til kote 100,0 (1,5 meter under LRV) i inntil 5 uker i tidsrommet 15. april – 15. juni 2021.

NVE har vurdert at tiltaket ikke vil føre til varige skader for allmenne og private interesser, og legger til grunn at tiltaket er av midlertidig karakter og begrunnet i nødvendige tiltak i magasinet.

Tillatelsen er gitt i medhold av vannressursloven § 8.

Tillatelsen blir gitt på følgende vilkår:

- Alle vannføringssendringer skal skje med myke overganger.
- Det skal føres protokoll over vannstanden i magasinet i det tidsrommet arbeidene pågår.
- Vannstand skal tilbakeføres i henhold til reglement så raskt som mulig etter at arbeidene er avsluttet, og senest fra 16.06.2021.
- Helikoptertrafikk skal skje i henhold til beskrivelser fra Statsforvalteren i Agder gitt i uttale av 26.02.2021, for å minimere negativ påvirkning for fiskeørn (NT).
- Tiltaket skal kunngjøres én gang lokalt og i tillegg annonseres på relevante nettsider (f.eks. selskapets hjemmeside og ev. på sosiale medier).
- NVE forutsetter at tiltakshaver har ordnet de privatrettslige forholdene som eventuelt måtte bli skadelidende av tiltaket.

Klageadgang

Vedtaket kan påklages, se orientering om rett til å klage på siste side.

Med hilsen

Inga Nordberg
direktør

Brit Torill Haugen
fungerende seksjonssjef

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

Mottakerliste:

HAFSLUND ECO AS
RAFOSS XECO

Kopi til:

AGDER FYLKESKOMMUNE
KVINESDAL KOMMUNE
STATSFORVALTEREN I AGDER v/Frode Kroglund

Orientering om rett til å klage

Hvem kan klage på vedtaket?	Hvis du er part i saken, kan du klage på vedtaket. Du kan også klage på vedtaket hvis du har rettslig klageinteresse i saken.
Hvor skal du sende klagen?	Du må adressere klagen til Olje- og energidepartementet (OED), men sende den til NVE. NVEs e-postadresse er: nve@nve.no . NVE vurderer om vedtaket skal endres. Dersom NVE ikke endrer vedtaket, vil vi sende klagen til OED.
Frist for å klage	Fristen for å klage på vedtaket er 3 uker fra den dagen vedtaket kom frem til deg. Hvis vedtaket ikke har kommet frem til deg, starter fristen å løpe fra den dagen du fikk eller burde ha fått kjennskap til vedtaket. Det er tilstrekkelig at du postlegger klagen før fristen løper ut. Klagen kan ikke behandles dersom det har gått mer enn 1 år siden NVE fattet vedtaket.
Du kan få begrunnelsen for vedtaket	Hvis du har fått et vedtak uten begrunnelse, kan du be NVE om å få en begrunnelse. Du må be om begrunnelsen før klagefristen løper ut.
Hva skal med i klagen?	Klagen bør være skriftlig. I klagen må du: Skrive hvilket vedtak du klager på. Skrive hvilket resultat du ønsker. Opplyse om du klager innenfor fristen. Undertegne klagen. Hvis du bruker en fullmektig, kan fullmektigen undertegne klagen. I tillegg bør du begrunne klagen. Dette betyr at du bør forklare hvorfor du mener vedtaket er feil.
Du kan få se dokumentene i saken	Du har rett til å se dokumentene i saken, med mindre dokumentene er unntatt offentlighet. Du kan henvende deg til NVE for å få innsyn i saken.
Vilkår for å gå til domstolene	Hvis du mener vedtaket er ugyldig, kan du gå til søksmål. Du kan bare gå til søksmål dersom du har klaget på NVEs vedtak, og klagen er avgjort av OED som overordnet forvaltningsorgan. Du kan likevel gå til søksmål dersom det har gått 6 måneder siden du sendte klagen, og det ikke skyldes forsømmelse fra din side at klagen ikke er avgjort.
Sakskostnader	Dersom NVE eller OED endrer vedtaket til din fordel, kan du søke om å få dekket vesentlige og nødvendige kostnader. Du må søke om dette innen 3 uker etter at klagevedtaket kom frem til deg.

Denne forklaringen er basert på forvaltningslovens regler i §§ 11, 18, 19, 24, 27 b, 28, 29, 31, 32 og 36.